

TLAČOVÁ SPRÁVA
Bratislava, 21. marca 2014

„Hrádzky“ znižujú škody z povodní a predchádzajú vysušovaniu krajiny

Pri príležitosti Medzinárodného dňa vody, ktorý si pripomíname 22. marca (zajtra), zverejnilo Centrum pre rozvoj verejnej spravy (CRVS) prieskum, ktorého cieľom bolo **získať, vyhodnotiť a prezentovať konkrétne údaje o dopade revitalizačných opatrení na zadržiavanie vody a obnovu krajiny (ľudovo často nazývané „hrádzky“)**, ktoré boli v rokoch 2010 až 2012 vybudované v 485 obciach po celom Slovensku. Nadpriemerné zrážky v roku 2013 vytvorili priestor na prvé plošné vyhodnotenie účinnosti opatrení a potvrdili opakovane prezentované názory starostov a primátorov o opodstatnenosti opatrení z hľadiska ochrany pred povodňami a zároveň poukázali na ich pozitívny vplyv pri predchádzaní vysušovaniu krajiny.

Záver prieskumu:

- 1) Viac ako 4/5 starostov uviedlo, že vodozadržné opatrenia v katastroch ich obcí zmiernili priebeh povodňových vln, prípadne povodňam zabránili.** Počet povodní uvedený starostami v „zrážkovo mokrom“ roku 2013 v porovnaní so „suchým“ rokom 2011 klesol takmer na polovicu. *(V roku 2011 sa opatrenia začali realizovať, v roku 2013 už boli vybudované.)*
- 2) V obciach, kde sa od vybudovania opatrení vyskytli výrazné zrážky, sa priemerné škody zapríčinené povodňami znížili až o 4/5.** Investícia do revitalizačných opatrení by sa tak obciam mohla vrátiť už za 2-3 roky s výdatnými zrážkami.
- 3) Vyše 60% starostov ocenilo pozitívny vplyv na pôdnu vlhkosť a zásoby podzemnej vody.**
- 4) Starostovia deklarovali pozitívny vplyv aj v hospodárskej, sociálnej a kultúrnej oblasti:**
 - 70 obcí uviedlo, že zadržiavanie vody plní protipožiarne funkcie
 - 174 obcí pozitívne hodnotilo možnosť pracovného zapojenia nezamestnaných,
 - 128 obcí ocenilo zvýšenie pocitu bezpečia,
 - 139 obcí považuje za prínos skrášlenie okolia.
- 5) Väčšina (tri štvrtiny) starostov považuje za potrebné dobudovať v katastroch svojich obcí dvoj a viacnásobok revitalizačných opatrení v porovnaní s doteraz vybudovanými.**

Dáta boli získané z dotazníkov, ktoré v decembri 2013 a januári 2014 vyplnilo 261 obcí a miest, čo predstavuje 54% z počtu 485 oslovených obcí, v ktorých sa opatrenia vybudovali. Podľa Igora Urbančíka z Centra pre rozvoj verejnej spravy prieskum naznačuje vysokú efektívnosť financií vložených do budovania opatrení vďaka zníženým škodám spôsobeným povodňami.

"Na minuloročný prieskum Nadácie na podporu občianskych aktivít (NPOA) sme dostali niekoľko pozitívnych odpovedí, napríklad z Európskej komisie od komisára pre životné prostredie Janeza Potočnika," konštatuje Katarína Vajdová, riaditeľka NPOA. "Európska komisia publikovala v posledných dvoch rokoch niekoľko dokumentov, ktoré odporúčajú aplikovať *prírode blízke opatrenia na zadržiavanie vody*. Program revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR takéto opatrenia aplikoval. Prieskum medzi slovenskými starostami a primátormi odporúčania Európskej komisie potvrdzuje. Dá sa predpokladať, že dopady by mohli byť ešte priaznivejšie, ak by sa program realizoval v pôvodne zamýšľanom rozsahu," konštatuje Juraj Kohutiar, analytik CRVS.

Podrobnejšie informácie o prieskume sú dostupné na www.crvs.sk/hodnotenie

Kontakt pre médiá: Mgr. Igor Urbančík, telefón: 0905 / 363635, email: office@crvs.sk